

Legislative a významné
organizace neslyšících
u nás a ve světě

Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením

- ▶ **13. prosince 2006** – vznik Úmluvy OSN (spolupráce s WFD)
- ▶ **rok 2007** – ČR podepsala Úmluvu OSN
- ▶ **rok 2009** – ratifikace v ČR
- ▶ Ale stále chybí opční protokol

- ▶ <https://www.mpsv.cz/web/cz/umluva-osn-o-pravech-osob-se-zdravotnim-postizenim>
- ▶ Překlad do ČZJ (2019): <https://www.ochrance.cz/aktualne/tiskove-zpravy-2019/prelozili-jsme-umluvu-o-pravech-osob-s-postizenim-do-ceskeho-znakoveho-jazyka-1/>

Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením

- ▶ neslyšících se přímo týká 5 článků v Úmluvě:
 - ▶ Článek 2 – definice jazyka
 - ▶ „jazyk“ zahrnuje mluvený a znakový jazyk
 - ▶ Článek 9 – Přístupnost
 - ▶ všechny budovy, dopravní sítě, veřejná prostřední – informační přístupnost pro všechny
 - ▶ zajištění různých forem asistence → zajištění tlumočnické služby
 - ▶ Článek 21 – Svoboda projevu a přesvědčení a přístup k informacím
 - ▶ podpora znakového jazyka ve všech projevech a situacích, má být užíván v maximální možné míře

Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením

- ▶ Článek 24 – Vzdělávání
 - ▶ umožnění studia v přístupném jazyce – tzn. ve znakovém jazyce
- ▶ Článek 30 – Účast na kulturním životě, rekreace, volný čas a sport
 - ▶ materiály v přístupných formátech (např. s titulky) nebo tlumočené

4 důležité evropské dokumenty:

Evropský parlament:

- ▶ **1988 – Resolution on Sign Languages for the Deaf** (<http://www.policy.hu/flora/ressign2.htm>)
- ▶ **1998 – novela Rezoluce ZJ** (<https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/173caf5c-e9d2-4a9b-9619-fa528c76d76a/language-en>)
- ▶ **2016 – Resolution on sign languages and professional sign language interpreters** (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-8-2016-1230_EN.pdf?redirect)

EUD:

- ▶ **2010 – Bruselská deklarace** (překlad do ČJ a ČZJ: <http://www.asnep.cz/bruselska-deklarace-z-roku-2010-o-znakovych-jazycich-v-eu/2012/04/02/>)

Sign Language Interpreter Ratios			
Country	SL Interpreter Ratio	Interpreters	Deaf sign language users
Austria	66.67	120	8 000
Belgium (Flanders)	31.25	160	5 000
Belgium (Wallonia)	333.33	12	4 000
Bulgaria	250.00	200	50 000
Cyprus	66.67	15	1 000
Czech Republic	142.86	70	10 000
Denmark	13.33	300	4 000
Estonia	60.00	25	1 500
Finland	8.83	600	5 300
France	277.78	360	100 000
Germany	400.00	500	200 000
Greece	125.00	40	5 000
Hungary	128.57	70	9 000
Ireland	75.00	60	4 500
Italy	133.33	300	40 000
Latvia	100.00	20	2 000
Lithuania	80.00	100	8 000
Luxembourg	160.00	1	160
Malta	28.57	7	200
Netherlands	18.75	400	7 000
Poland	250.00	200	50 000
Portugal	600.00	100	60 000
Romania	745.48	33	24 601
Slovakia	340.91	44	15 000
Slovenia	19.61	44	863
Spain	200.00	500	100 000
Sweden	16.67	600	10 000
United Kingdom	98.72	780	77 000
TOTAL		5 661	802 324

Legislativa ZJ v EU

z roku 2012

Legislativa v ČR

- ▶ **1998 – Zákon o znakové řeči**

(<https://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-ze-dne-11-cervna-1998-o-znakove-rci-a-o-zmene-dalsich-zakonu-1831.html>)

- ▶ **2008 – novela - Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob** (<http://ruce.cz/clanky/506-zakon-o-komunikacnich-systemech-neslysicich-a-hluchoslepych-osob>)

- ▶ Iniciovala je ASNEP

Zákon o znakové řeči (1998) vs. Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob (2008)

Co se změnilo?

1998	2008
pojem „znaková řeč“	pojem „znaková řeč“ se ruší. Ujasňuje rozdělení český znakový jazyk a komunikační systémy vycházející z českého jazyka
nezmiňuje hluchoslepé osoby	zmínka o hluchoslepých osobách
-	přejmenování zákona
vyznívá tak, že všechny neslyšící osoby používají výhradně znakový jazyk	zmiňuje právo si svobodně zvolit komunikační systém (zmiňuje i jiné systémy kromě ČZJ)
neslyšící mají právo znakové řeči	neslyšící mají právo na tlumočení (do) jakéhokoli komunikačního prostředku
právo na 24 hodin tlumočení za rok	právo na bezplatné tlumočení znakového jazyka (bez udání časové dotace)

WFD (World Federation of the Deaf)

- ▶ www.wfdeaf.org
- ▶ založena v roce 1951
- ▶ sídlo v Helsinkách, Finsko
- ▶ v současnosti je prezidentem Joseph Murray (USA, ale žije v Norsku)
- ▶ velmi důležitá organizace pro neslyšící na světové úrovni (členy WFD jsou národní organizace z jednotlivých zemí - za ČR je to SNN v ČR)
- ▶ spolupráce s OSN – řeší otázku lidských práv
- ▶ zajišťuje akreditace pro tlumočníky mezinárodního znakového systému ve spolupráci s WASLI (Světová asociace tlumočnicků znakového jazyka – www.wasli.org)

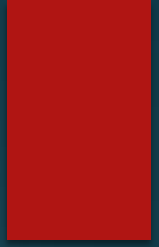

EUD (European Union of the Deaf)

- ▶ www.eud.eu
- ▶ založena v roce 1988
- ▶ sídlo v Bruselu, Belgie
- ▶ v současnosti je prezidentem Markku Jokinen (Finsko)
- ▶ velmi důležitá organizace pro neslyšící na evropské úrovni (členy EUD jsou národní organizace z jednotlivých členských států EU - za ČR je to SNN v ČR)
- ▶ spolupracuje s evropskými institucemi jako je Evropský parlament, apod.
- ▶ spolupracuje s EFSLI (Evropské fórum tlumočnicků znakového jazyka – www.efsl.org)

ASNEP (Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, z. s.)

- ▶ www.asnep.cz (doporučení facebooková stránka ASNEP)
- ▶ založena v roce 1992
- ▶ střešková organizace všech organizací neslyšících v ČR
- ▶ současný prezident Bc. Jindřich Mikulík (od roku 2020)

RADA ASNEP 2020 – 2023

Bc. Jindřich Mikulík
Prezident ASNEP

Mgr. Vlastimil Chlumský
Viceprezident ASNEP

Pavlína Spilková
Členka rady ASNEP

Mgr. Milan Fritz
Člen rady ASNEP

Mgr. Lucie Sedláčková Půlpánová
Členka rady ASNEP

ASNEP (Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, z. s.)

Komise:

- ▶ LK (legislativní komise) - sleduje změny na legislativní úrovni - zákony, zájmy N
- ▶ KST (komise pro skryté titulky) – sleduje kvalitu poskytovaných služeb veřejnoprávními médii, kvalitu titulků, počet titulkovaných pořadů
- ▶ EKOTN (expertní komise pro řešení otázek tlumočení pro neslyšící) - vše související s tlumočením spadá sem
- ▶ EKOV (expertní komise pro otázky vzdělávání) – řeší vzdělávání N na všech úrovních - ČŠI, legislativa atd.
- ▶ EKSP (expertní komise pro sociální práce) - nejnovější, problematika příspěvků na kompenzační pomůcky, řeší vše, co souvisí se sociální oblastí

Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, z. s.

- ▶ www.snnocr.cz
- ▶ založen v roce 1990
- ▶ předsedkyně Mgr. Šárka Prokopiusová
- ▶ sdružuje ve svých 55 pobočných spolcích cca 4 000 členů s různým sluchovým postižením
- ▶ poskytovatel registrovaných sociálních služeb
- ▶ poskytovatel tlumočnické služby: Centrum zprostředkování tlumočení neslyšícím (<https://cztn.cz/>)
- ▶ Je členem mezinárodních organizací:
 - ▶ Světová federace neslyšících (WFD)
 - ▶ Evropská unie neslyšících (EUD) – od r. 2005
 - ▶ Mezinárodní federace nedoslýchavých (IFHOH)
 - ▶ Evropská federace nedoslýchavých (EFHOH)

Česká unie neslyšících, z. ú.

- ▶ www.cun.cz
- ▶ založena v roce 1990
- ▶ předseda Mgr. Martin Novák
- ▶ centrála České unie neslyšících byla založena v roce 1994 jako koordináční jednotka
- ▶ 8 poboček: Praha, Brno, Kroměříž, Liberec, Zlín, Ostrava, Karlovy Vary a Jihlava
- ▶ zajišťuje služby pro osoby se sluchovým postižením, především pro neslyšící
- ▶ realizuje osvětové akce a další aktivity

cun.cz

Česká unie neslyšících

organizace nejen
pro neslyšící

Osobám se sluchovým
postižením **poskytujeme
poradenství** týkající se
běžných záležitostí,
které by bez naší
pomoci nemohli řešit.

Zajišťujeme tlumočení
pro neslyšící preferující
znakový jazyk